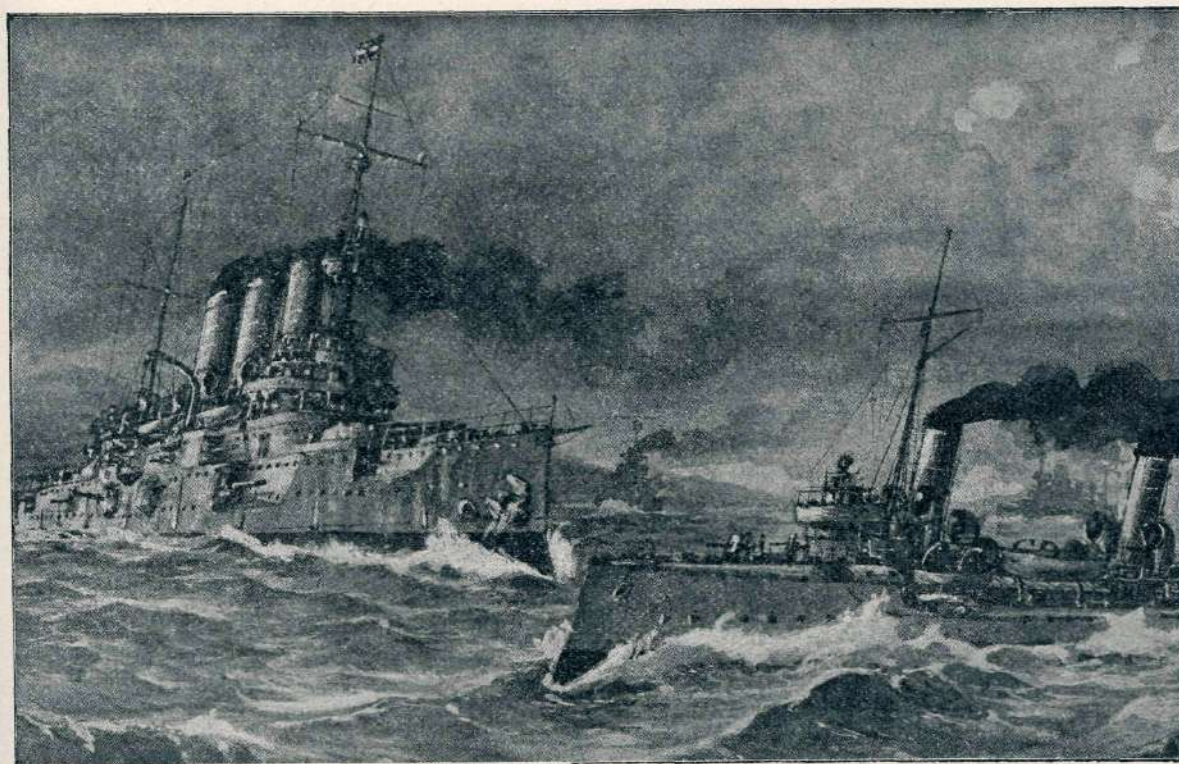

stva, ki so sedaj prvič objavljene, zlasti št. 19. „Ob smrti nedolžnega otroka“, št. 22. „Glasi, milo zadonite“, št. 24. „Zapusti dom minljivi!“ — Ker je knjižica tudi jako priročna, ni dvoma, da se bo kmalu udomačila zlasti pri društvenih zborih. L.

Silvio Pellico. **O dužnostima čovječim** (Dei doveri degli uomini.) Preveo na hrvatski, uvodom i bilješkama popratio Niko Štuk. (Ponatisk iz Vrhbosne.) — Framasoni v Italiji silno širijo med mladino Mazzinijevo knjigo o dolžnostih, ki je spisana v smislu idej „zedinjene“ protipapeške Italije. Tej knjigi starega revolucionarja pa postavljajo nasproti

štovanju do človeka, o rodoljubju, spoštovanju do starosti, o bratovski ljubezni in o prijateljstvu. Potem poučuje mladeniča, kako si naj izbira stan, kako se naj kesa in poboljša, razpravlja o brezženstvu in spoštovanju do žene, o dostojanstvu ljubezni, o ženitvi, o očetovski in sinovski ljubezni, o bogastvu in dobroti, o znanosti, omiki, ponižnosti, krotkosti in srčnosti. To je v resnici zlata knjiga, vredna, da se prevede v vse jezike in razširi med mladeniče vseh stanov! L.

Poesie im Zuchthause. Pesmi; izdal dr. J. Jaeger; založil Max Kielmann, Stuttgart. Broširano M. 3; eleg vezano M. 3-60 —

Z LETOŠNJIH VAJ NAŠE MORNARICE:

BOJNA LADJA „CESAR KAROL VI.“ IN TORPEDNI LOVEC „MAGNET“.
ZADAJ BOJNI LADJI „DUNAJ“ IN „BUDIM-PEŠTA“.

katoličani knjižico podobne vsebine in enakega obsega, ki jo je spisal plemeniti italijanski rodoljub Silvio Pellico. Pisatelj kot skrben oče in učitelj poučuje mladeniče, kak mora biti vzoren človek in državljan, da bo koristen človeški družbi in domovini ter sam srečen. Najprej govori o dolžnostih sploh, potem pa razpravlja o resnici, o veri, o človekoljubju in usmiljenosti, o domovinski ljubezni in spo-

Protostanski župnik v kaznilnici Amberg je obelodanil s tem jako zanimivo knjigo, ki priča, da se ideali tudi pri kaznjencih še niso izgubili. V zanimivem predgovoru nastopa izdajatelj odločno proti Lombrosovi teoriji, katero je slednji razvil zlasti v svoji v Turinu izdani knjigi: „L'uomo delinquente in rapporto all' antropologia, giurisprudenza ed alle discipline carcerarie.“ Lombroso trdi v tej knjigi,

da je vsak hudodelec patologičen, ker ga fizična in psihična dispozicija z naravno močjo sili, da postane hudodelec. To teorijo pobija Jaeger teoretično v predgovoru in — rekel bi — praktično v lepi zbirki pesmi, ki jih je nabral pri kaznjencih. Resnični trditvi, ki jo stavi pisatelj v predgovoru, da more hudodelnika popboljšati le cerkev s pridigo in poukom, moramo kot katoličani dodati še — prejem sv. zakramentov. Dr. Jaeger si je v kriminalno-pedagoški nemški literaturi pridobil slavno ime, je oster opazovalec, in sploh, kakor se iz zbirke vidi, usmiljen gospod. Pesmi, katere priobčuje gospod izdajatelj, so speli hudodelniki. Niso sicer vse umetniško dovršene, pač pa najdemo med njimi tudi pravih poetičnih biserov. Da so izdajatelj in večinoma tudi pesniki - kaznjenci protestantje, se kaže v nekaterih pesmih, toda brez strupene ten-

dence. Kar dela zbirko posebno zanimivo, je to, da je dodal gospod izdajatelj kratek življenjepis posameznih pesnikov - hudodelnikov. Čisti dobiček je odločen društvu, ki ima skrbeti za kaznjence, ki so že zapustili kaznilnico. Tendenca knjige ni le znanstvena, marveč tudi karitativna. Izdajatelj, ki je pisatelju teh vrstic nedavno pisal: „Ločeno hočemo korakati, a združeno se bojevati“, zasluži za to zbirko tudi našo zahvalo in priznanje. To tem bolj, ker bi bilo želeti tudi med nami več zanimanja za hudodelnike, zlasti za one, ki so že zapustili kaznilnico. To zbirko, ki je nekaj docela individualnega ne le v nemški, marveč smelo trdim — v svetovni literaturi — toplo priporočam tudi izobraženim Slovencem, katere bo gotovo zanimala, to tem bolj, ker je imel gospod izdajatelj pri publikaciji te zbirke najblažje namene.

P. E. P.

NAŠE SLIKE.

Romul in Rem. (str. 577.) G. Davorin Bizjak je porabil starorimsko pravljico o bratih Romulu in Remu, ustanoviteljih rimskega mesta, ki ju je ded zavrgel in ju je vzgojila voljkulja, za skupino, ki bi bila primeren okrasek za vrt.

Vinotok (str. 581.) je karakteristična študija prerano umrlega Fr. Dobnikarja. Kako krepke in izrazite so vse poteze, polne umetniškega življenja!

Giovanni Battista Tiepolo (1696 - 1770) je najznamenitejši in najduhovitejši slikar osemnajstega stoletja; v njegovih delih je pognala beneška umetnost zadnje lepe cvetove. Bil je učenec slikarja eklektika Piazzetta (1682 - 1754); od njega se je pričel študirati po naravi in rabiti sijajnih efektov barv v luči in senci. Učil se je pa tudi po Pavlu Veroneškem; in po kompozicijah soditi, bi rekli, da je v Tiepolu oživela Veroneškega umetnost. V Tiepolovih slikah se kaže nekak odmev klasiške dōbe beneškega slikarstva, bujno veselje pa tudi lahkoživost, dekorativni reprezentančni sijaj beneškega življenja, pa tudi duševna praznота tedanjega časa. Zato imenujejo Tiepola navadno slikarja dekorativne smeri in reprezentančnih prizorov. To velja predvsem o njegovih

obsežnih freskah. Slikal je prav mnogo, fresk in oljnatih slik. V freskah je pogosto površen, čeprav silno duhovit in drzen. Snovi je zajemal iz svetne in svetopisemske zgodovine, iz mitologije in alegorije. Slikal je po vsem Beneškem. Freske v cerkvi dei Scalzi, v S. Maria della Pietà, v Scuola del Carmine v Benetkah, [dalje v škofijski palači v Vidmu, v vili Valmarana pri Vičenci so jako odlična dela tega umetnika. Njegovo najznamenitnejše delo pa so freske v slavnostni dvorani Palazzo Labia v Benetkah iz zgodovine Antonija in Kleopatre. Slikal je tudi v škofijski palači v Würzburgu in nazadnje v Madridu. Bolj skrbno kakor freske je slikal Tiepolo oljnate slike, ki se nahajajo po vseh večjih zbirkah evropskih. On rabi jasne svetle barve, včasih skoro bele.

Original slike, ki jo priobčuje stran 584., je last cistercijanskega samostana v Zatičini. Sedanji zatiški opat P. Gerard Maier je pridobil letos to sliko za svoj samostan. Prišla je z Württemberškega. Velikost slike je 2.15×1.48 m. Predstavlja trenotek, ko se poslavlja Rebeka od svojih staršev. Prim. Gen. pogl. 24. zlasti 24, 21 - 60. Tudi ta slika je pravi reprezentančni prizor. Abrahamov hlapec odhaja, Rebeka, zaročnica Izakova, se poslavlja od svojega očeta Batuela, njen brat Laban joka, na obeh straneh